SĄDECKI URZĄD PRACY
W NOWYM SĄCZU

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH w MIEŚCIE NOWYM SĄCZU w 2009 ROKU

RAPORT ZA 2009 ROK

- marzec 2010 -

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Analiza bezrobocia w mieście Nowy Sącz według zawodów (grup zawodów)
3. Analiza ofert pracy w mieście Nowy Sącz według zawodów (grup zawodów)
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces polegający na systematycznym obserwowaniu zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowaniu na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

W związku z tym, Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu w ramach prowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracował raport o charakterze diagnostycznym i prognostycznym za 2009 rok dla miasta Nowego Sącza.

Raport obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Nowym Sączu w 2009 roku. Opracowany został w oparciu o tablice wynikowe, wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji, która pozwala na wydruk danych zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników.

Podstawą sporządzenia analizy struktury zawodowej osób bezrobotnych oraz ofert pracy jest klasyfikacja zawodów i specjalności – Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. „*W sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania”*.

Raport sporządzono zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, opracowanymi w 2003 roku przez Departament Rynku Pracy w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

2. Analiza bezrobocia w mieście Nowy Sącz według zawodów (grup zawodów)

W końcu 2009 roku w ewidencji osób bezrobotnych Sądeckiego Urzędu Pracy w Nowym Sączu zarejestrowanych było ogółem 4412 osób bezrobotnych. Jest to liczba o 764 większa niż w roku ubiegłym. Stopa bezrobocia w mieście Nowym Sączu osiągnęła wartość 10,2 % i była to wartość większa niż w województwie małopolskim (9,7%), ale niższa niż w całym kraju (11,9%). Była także wyższa niż średnia stopa bezrobocia w Unii Europejskiej (9,6%).

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych w mieście Nowym Sączu 3712 (84,14%) posiadało zawód-specjalność. Pozostałe 700 osób (15,86%) zarejestrowanych było jako „bez zawodu". Grupa „bez zawodu" obejmuje osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, średnim lub zasadniczym zawodowym, ale bez zdanych egzaminów końcowych oraz gimnazjalnym i poniżej nie posiadających żadnych kwalifikacji zawodowych, dyplomów uprawniających do wykonywania zawodu lub doświadczenia zawodowego. Osoby z tej grupy mają utrudnione wejście na rynek pracy. Spośród liczby 700 osób „bez zawodu" 347 stanowiły kobiety (49,57%), natomiast 104 osoby bez zawodu to tegoroczni absolwenci.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest w oparciu o klasyfikację zawodów i specjalności. Jest ona wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych, wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Poszczególne zawody i specjalności usystematyzowano w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 30 grup dużych (jako wewnętrzny podział grup wielkich), 116 grup średnich i 392 grupy elementarne (jako wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 1707 zawodów i specjalności wg 6-ciocyfrowych kodów zawodów. Najbardziej zagregowany poziom obejmuje 10 wielkich grup zawodowych tj:

1. - Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy
2. - Specjaliści
3. - Technicy i inny średni personel
4. - Pracownicy biurowi

5. - Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy

6. - Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy

7. - Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

8. - Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

9. - Pracownicy przy pracach prostych

10. - Siły zbrojne

Ściślejszy poziom klasyfikacji zawodów, jako wewnętrzny podział 10 „wielkich grup", dotyczy 30 „dużych grup zawodowych". Analizując je, można zaobserwować, że największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w SUP, stanowią osoby zaliczone do grupy „robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń" – 11,96% ogółu. Poziom bardzo bliski 10% został zanotowany także w przypadku grupy „modelki, sprzedawcy i demonstratorzy" - 9,67%. W sumie w siedmiu dużych grupach zawodowych liczba bezrobotnych zawierała się w przedziale 5-10%, natomiast w pozostałych 21 nie przekroczyła 5% ogółu bezrobotnych.

Szczegółowa struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2009r. wg „dużych grup zawodowych".

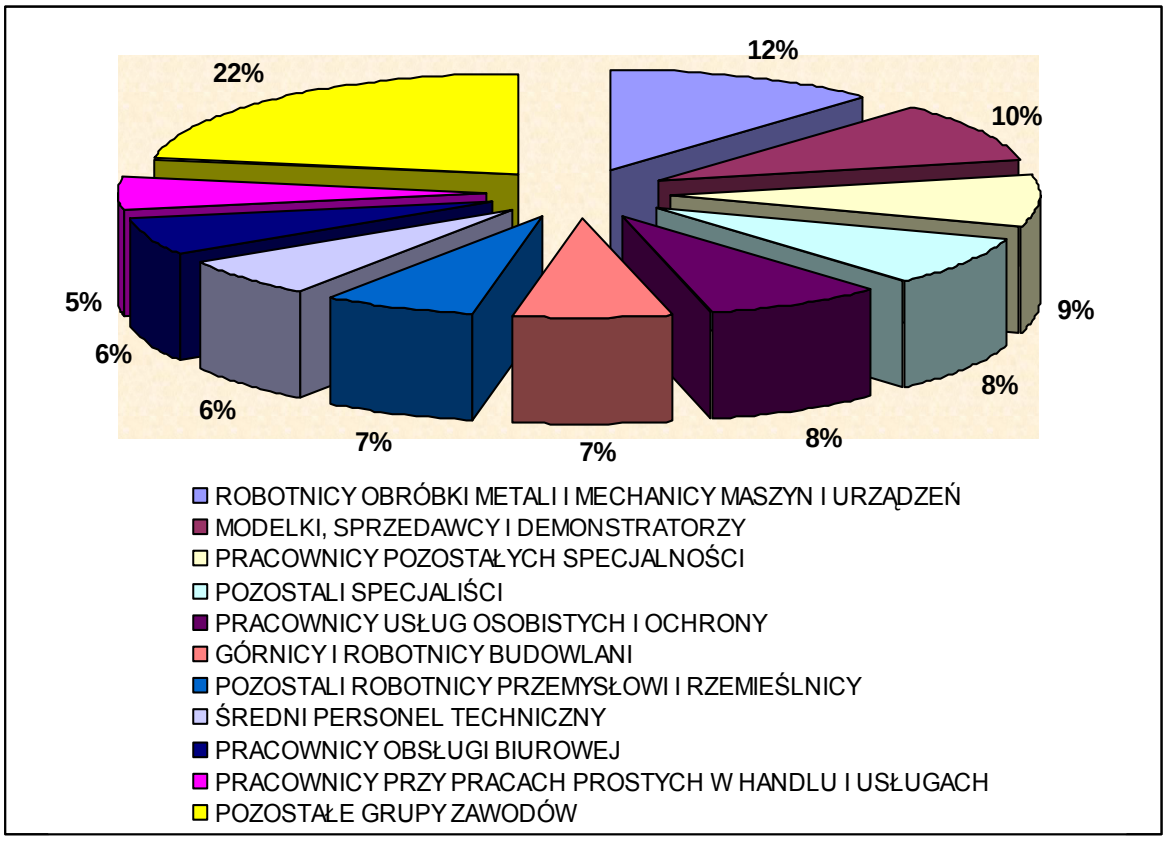

Dokonując analizy wg zawodów i specjalności, zaobserwować można, że najliczniej reprezentowanym zawodem wśród osób bezrobotnych, zarejestrowanych w SUP w końcu badanego roku jest „sprzedawca” – 354 osoby, następnie znajduje się „asystent ekonomiczny” -146, „ślusarz” - 123 i „pracownik biurowy” -114.

Szczegółowe dane dotyczące zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w SUP w końcu 2009 roku z odniesieniem do roku ubiegłego.

Lp.	**Nazwa zawodu**	**Stan bezrobotnych na koniec roku**	
		2009 r.	**2008 r.**
1.	Bez zawodu	700	560
2.	Sprzedawca	354	352
3.	Asystent ekonomiczny	146	140
4.	Ślusarz	123	74
5.	Pracownik biurowy	114	105
6.	Kucharz	96	82
7.	Robotnik budowlany	68	56
8.	Murarz	81	53
9.	Krawiec	81	88
10.	Technik mechanik	73	72
11	Robotnik gospodarczy	67	58
12.	Kierowca samochodu ciężarowego	52	51
13.	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	51	31
14.	Magazynier	50	35
15.	Ekonomista	49	35
16.	Sprzątaczka	48	48
17.	Technik Budownictwa	47	47
18.	Kierowca samochodu osobowych	44	27
19.	Kelner	43	44
20.	Fryzjer	37	43

W porównaniu z danymi z minionego roku zaobserwować można wzrost zarejestrowanych osób bezrobotnych niemal we wszystkich zawodach. Bardzo duży wzrost, rzędu 140 osób, nastąpił wśród rejestrowanych jako „bez zawodu”. Tylko w trzech licznie reprezentowanych przez osoby bezrobotne zawodach odnotowano w końcu 2009 roku zmniejszoną liczbę zarejestrowanych w stosunku do roku ubiegłego. Dotyczy to zawodów: „fryzjer”, „kelner”, i „krawiec”. Niewielkie wahania lub brak zmian obserwować można w pozostałych zawodach zaliczanych do branży usługowej, tj. na przykład „sprzedawca” i „sprzątaczka”, dowodzi to, że sfera usług najlepiej opiera się skutkom zawirowań na rynku, związanych ze skutkami światowego kryzysu gospodarczego. W pozostałych sektorach lokalnego rynku pracy zaobserwować można wzrost zarejestrowanych osób bezrobotnych. Ma to miejsce w branżach: budowlanej, transportowej, produkcyjnej oraz ekonomiczno-biurowej. Wzrost ten można wiązać przede wszystkim z kryzysem gospodarczym jaki przeżywają kraje Unii Europejskiej. Uwidacznia się to również w mniejszej migracji zarobkowej mieszkańców Nowego Sącza. Wpływ na lokalny rynek pracy mają także zwolnienia w tym grupowe, które dotknęły na początku roku rynek sądecki. Najlepiej obrazuje to zjawisko niemal podwojona liczba zarejestrowanych w końcu roku ślusarzy (firma Newag dokonała zwolnień 400 pracowników – głównie ślusarzy i spawaczy). W regionie została wyhamowana dynamika tworzenia nowych miejsc pracy. Do częstych praktyk wśród pracodawców zaliczyć można nieprzedłużanie wygasających umów na czas określony. Ponadto absolwenci szkół średnich i wyższych mają ogromne problemy z wejściem na rynek pracy.

Bezrobotne kobiety w mieście Nowym Sączu

W końcu 2009 roku w ewidencji SUP zarejestrowanych było 2222 kobiet, co daje 50,36% ogółu osób bezrobotnych. 422 (18,99%) spośród nich znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na długotrwałe bezrobocie. 347 kobiet nie posiadało żadnego zawodu. Wśród pozostałych przeważały takie zawody jak: „sprzedawca” – (316 kobiet), „asystent ekonomiczny” (124), „pracownik biurowy” (101), „krawiec” (80), „kucharz” (74), „sprzątaczka” (47), „fryzjer” (36), „ekonomista” (34).

Kobiety zarejestrowane w ewidencji SUP w końcu 2009 roku.

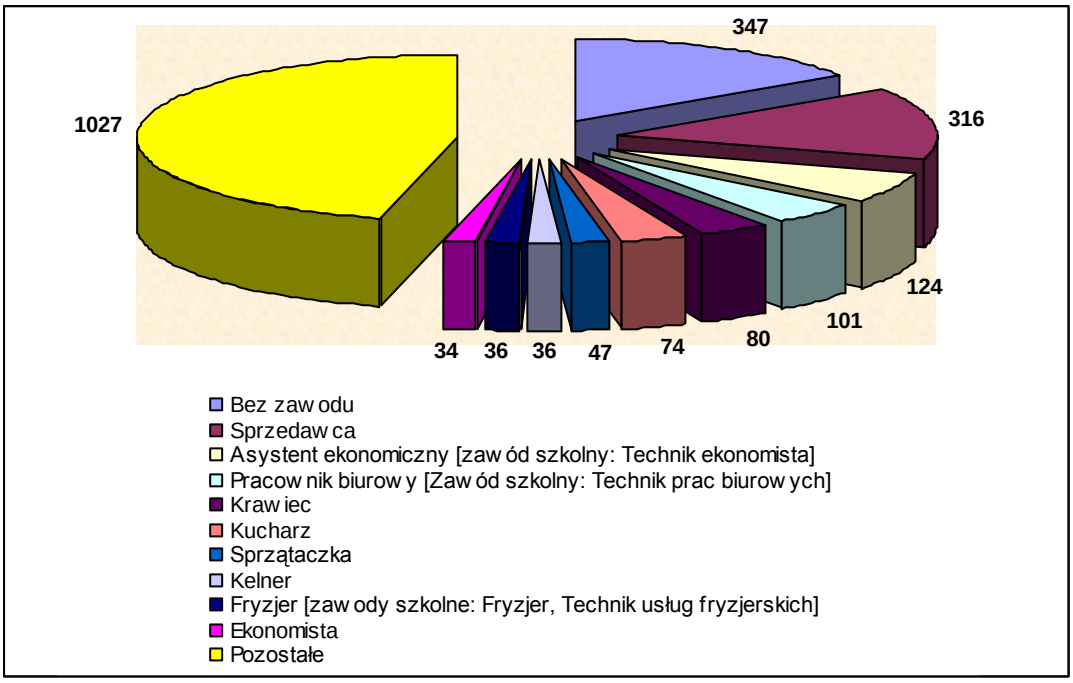

Napływ osób bezrobotnych, czyli liczba wszystkich osób bezrobotnych rejestrowanych w badanym okresie.

Liczba nowozarejestrowanych osób w 2009 roku wyniosła ogółem 7382. W poprzednim roku w Sądeckim Urzędzie Pracy zarejestrowało się 6165 osób. Wzrost ilości nowych rejestracji był tym samym większy o1217. Wśród rejestrowanych w ciągu badanego roku osób przeważali mężczyźni w sumie 3968 (co daje 53,75% ogółu), kobiet zarejestrowano 3414 (47,25%). Wśród nowozarejestrowanych przeważały osoby, rejestrujące się jako: „bez zawodu" – 1160 osób, „sprzedawca" – 486, „asystent ekonomiczny" – 202, „kucharz" – 156, „pracownik biurowy" – 142, „krawiec" - 133 „ślusarz" – 114, „technik mechanik" – 106, „murarz" – 97.

Na podstawie ostatnich danych oraz informacji z lat poprzednich obserwować można niepokojące zjawisko, związane z dużą liczbą rejestrujących się jako „bez zawodu". W 2009 roku stanowili 20,19% napływu. Jest to niekorzystne z tego względu, że osoby te mają największy problem ze znalezieniem zatrudnienia. Warto podkreślić, że 23,34% z tej grupy (348 osób) stanowią absolwenci, którzy w wyniku kształcenia nie zdobyli zawodu.

Na podstawie napływu można zaobserwować także, że na stanowiskach takich jak m.in. „sprzedawca”, „asystent ekonomiczny”, „pracownik biurowy”, „robotnik budowlany”, magazynier, sprzątaczka występuje duża rotacja w zakładach pracy i w każdym roku ma miejsce znaczny napływ osób rejestrujących się w w/w zawodach.

3. Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Nowym Sączu według zawodów (grup zawodów)

W 2009 roku do Sądeckiego Urzędu Pracy w Nowym Sączu zostało zgłoszonych 2219 ofert pracy, tj. o 160 ofert więcej niż w roku poprzednim.

Największy odsetek zarejestrowanych ofert pracy dotyczył dużej grupy zawodowej „modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”, który wyniósł 17,98%. Tym samym grupa ta zanotowała spory wzrost liczby ofert (5,5%) w stosunku do roku 2008. Następną grupą zawodową byli „pracownicy obsługi biurowej” (16,13% - spadek o 1,6% liczby ofert). O 1,1% wzrosła liczba ofert, dotycząca grupy zawodowej „pracownicy pozostałych specjalności”, która w roku 2009 osiągnęła 12,93% wszystkich ofert. Pozostałe duże grupy zawodowe nie przekroczyły pułapu 10% ogółu ofert. Szczegółową analizę dotyczącą struktury ofert wg dużych grup zawodowych obrazuje tabelka poniżej.

Struktura ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do SUP w 2009 roku według 30„dużych grup zawodowych”.

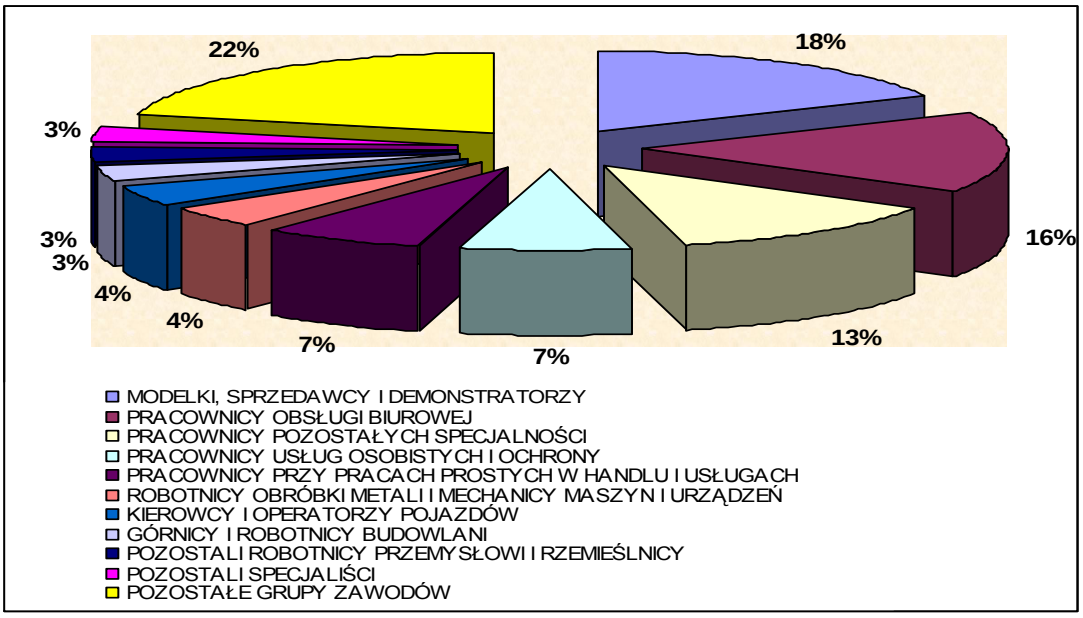

Do SUP w 2009 roku nie trafiły żadne oferty dotyczące 3 dużych grup zawodowych, a mianowicie: „robotników pomocniczych w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewnych”, „leśników i rybaków”, oraz „rolników i rybaków pracujących na własne potrzeby”.

Analizując oferty pracy wg zawodów (kod 6-cyfrowy) zgłoszonych do Sądeckiego Urzędu Pracy w 2009 roku, uzyskamy informację, że pracodawcy najczęściej poszukiwali do pracy sprzedawców (394 oferty), pracowników biurowych i administracyjnych (odpowiednio 215 i 104 oferty), przedstawicieli handlowych (66 ofert) oraz sprzątaczek (53 oferty). W pozostałych zawodach nie wpłynęło do urzędu więcej niż 50 ofert. Szczegółową analizę dotyczącą struktury ofert wg 6 cyfrowych kodów zawodów w roku 2009 obrazuje tabelka poniżej.

Szczegółowa struktura dotycząca liczby ofert pracy według 6-cyfrowych kodów zawodów zgłoszonych w 2009 roku do SUP wraz z danymi porównawczymi z roku 2008.

Lp.	**zawód**	**rok 2009**	**rok 2008**
1.	Sprzedawca	394	283
2.	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	215	264
3.	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	104	113
4.	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	66	16
5.	Sprzątaczka	53	28
6.	Robotnik gospodarczy	47	16
7.	Kierowca samochodu osobowego	41	36
8.	Magazynier	38	34
9.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	38	0
10.	Kasjer handlowy	37	5
11.	Kucharz	35	34
12.	Pomoc kuchenna	28	35

13.	Asystent rachunkowości	26	28
14.	Kierowca ciągnika siodłowego	26	8
15.	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	25	21
16.	Bufetowy [barman]	24	11
17.	Księgowy [samodzielny]	21	20
18.	Technik informatyk	20	17
19.	Robotnik budowlany	20	47
20.	Ślusarz	19	35

Zestawienie liczby rejestrowanych osób bezrobotnych (napływ) w 2009 roku w SUP i ofert pracy w danym zawodzie.

Lp.	**zawód**	**liczba rejestrowanych osób bezrobotnych w 2009r.**	**liczba ofert pracy w danym zawodzie przyjętych w 2009r.**	**uwagi nadwyżka/deficyt**
1.	Sprzedawca	577	394	nadwyżka
2.	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	191	104	nadwyżka
3.	Ślusarz	176	20	nadwyżka
4.	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	168	215	*deficyt*
5.	Kucharz	133	35	nadwyżka
6.	Robotnik budowlany	130	12	nadwyżka
7.	Murarz	120	10	nadwyżka
8.	Technik mechanik	109	0	nadwyżka
9.	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	106	1	nadwyżka

10.	Krawiec	99	17	nadwyżka
11.	Ekonomista	98	1	nadwyżka
12.	Technik budownictwa	91	4	nadwyżka
13.	Magazynier	80	38	nadwyżka
14.	Kierowca samochodu osobowego	78	41	nadwyżka
15.	Kucharz małej gastronomii	75	4	nadwyżka
16.	Robotnik gospodarczy	74	47	nadwyżka
17.	Kierowca samochodu ciężarowego	73	13	nadwyżka
18.	Mechanik pojazdów samochodowych	71	8	nadwyżka
19.	Mechanik samochodów osobowych	68	9	nadwyżka
20.	Specjalista administracji publicznej	64	3	nadwyżka
21.	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	63	25	nadwyżka
22.	Nauczyciel wychowania fizycznego	59	0	nadwyżka
23.	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	56	104	*deficyt*
24.	Cukiernik	56	11	nadwyżka
25.	Lakiernik samochodowy	53	7	nadwyżka
26.	Pozostali elektromechanicy	50	2	nadwyżka
27.	Technik elektryk	49	6	nadwyżka

28.	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	49	2	nadwyżka
29.	Blacharz samochodowy	48	3	nadwyżka
30.	Sprzątaczka	48	53	*deficyt*

W 2009 roku do Sądeckiego Urzędu Pracy wpłynęło najwięcej ofert w zawodzie „sprzedawca". Łącznie było ich 394 i liczba ta jest większa o 111 niż w roku poprzednim. Sytuacja ta związana jest z dobrą kondycją branży usługowej na lokalnym rynku, czego przejawem jest m.in. otwarcie Galerii Handlowej w Nowym Sączu. Nastąpiło ono w październiku 2009r., tym samym zanotowano spory wzrost liczby ofert w pozostałych zawodach związanych ze sferą usługową i około usługową m.in. „kasjer", „przedstawiciel handlowy", „fryzjer", „barman" a także „sprzątaczka" czy „robotnik gospodarczy".

W branży biurowej zanotowano spadek liczby ofert. Mniej ich było w zawodzie „pracownik biurowy" oraz „pracownik administracyjny", co nieco zbalansował wzrost w „pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani" oraz utrzymująca się na podobnym pułapie liczba ofert na stanowiskach „asystent rachunkowości" i „księgowy". Sumując te pięć wiodących zawodów branży biurowej otrzymamy różnicę 21 ofert mniej w stosunku do roku ubiegłego. W zestawieniu zbiorczym (ofert i osób bezrobotnych) „pracownik biurowy" oraz „pracownik administracyjny" wykazują deficyt pracowników w stosunku do ofert pracy, ale nie jest to do końca prawdą. Sytuacja ta wynika z faktu, że osoby rejestrujące się w urzędzie znacznie częściej w ewidencji widnieją z kodem zgodnym z posiadaną specjalizacją lub kierunkiem studiów jak np. „pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani" (106 rejestrowanych w ciągu roku bezrobotnych – 1 oferta pracy związana z tym kodem). Dodatkowo pracodawcy zgłaszający do urzędu oferty pracy bardzo często dokonują uproszczenia w nazewnictwie stanowiska. Związane jest to z tym, że do wykonywania danej pracy mogą być kierowane osoby o dowolnym zawodzie, a kryteria wyboru dotyczą np. posiadania jakiegokolwiek wykształcenia wyższego, znajomości obsługi komputera lub doświadczenia zawodowego na podobnym stanowisku.

Wzrost obserwowany w liczbie ofert na niewykwalifikowanych pracowników w takich zawodach jak np. „sprzątaczka", „robotnik gospodarczy", „magazynier" związany jest

z dynamiką branży usługowej oraz dużą rotacją pracowników na tych stanowiskach. W zestawieniu rocznym zawód „sprzątaczka” wykazuje deficyt osób, ale dane te niezbyt odzwierciedlają faktyczną sytuację, gdyż zaniżona liczba rejestrujących się z tym kodem zawodowym w stosunku do ofert nie powoduje żadnych problemów z ich realizacją, a do pracy kierowane są osoby np. nie posiadające żadnego zawodu, bądź z przedawnionymi kwalifikacjami, a także osoby chcące pracować fizycznie przy pracach prostych.

Nieznaczny spadek natomiast dotknął branże, w których wyczuwalne są echa światowego kryzysu gospodarczego tj przede wszystkim. branżę budowlaną i produkcyjną, co uwidacznia zmniejszona w porównaniu z rokiem ubiegłym liczba rejestrowanych ofert oraz zwiększona liczba rejestrujących się bezrobotnych, którzy pozostają w ewidencji (np. „murarze”, „robotnicy budowlani”, „ślusarze”). Duży przestój notuje się w branży mechanicznej. Ciągły wzrost rejestrujących się inżynierów, techników nie pociąga za sobą tworzonych przez pracodawców nowych miejsc pracy.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe to takie zawody, na które jest większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast nadwyżkowe to z kolei te, na które jest mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących zatrudnienia w tych zawodach.

Według przyjętej metodologii do celów określenia w/w zawodów stosuje się następujący wzór:

$$W^k_{n,I} = O^k_I / B^k_I$$

O^k_I – średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku w zawodzie k

B^k_I – średnia miesięczna liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2009 roku w zawodzie k

W oparciu o przyjęte wartości wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów **(< 0,9 - zawód nadwyżkowy; 0,9 - ≤1,1 - zawód zrównoważony**; **> 1,1 - zawód deficytowy**) można stwierdzić następujący rozkład: **489** zawodów i specjalności to zawody **nadwyżkowe**, **38 – zrównoważone**, natomiast **142 – deficytowe**.

Zawody deficytowe

Spośród 669 zawodów jakimi legitymowali się bezrobotni mieszkańcy miasta Nowego Sącza, bądź takich na które zostały zgłoszone oferty pracy, 142 to zawody deficytowe, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosiła więcej niż1,1.

Szczegółowej analizie poddano 30 zawodów deficytowych o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu. W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów deficytowych, których wskaźnik intensywności deficytu był równy „MAX", pominięto również zawody deficytowe z grupy „pozostali…".

Zawody deficytowe w mieście Nowym Sączu w 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki zawodów
1	"243102"	Muzealnik	17
2	"347504"	Instruktor rekreacji ruchowej	9
3	"913203"	Pokojowa [w hotelu]	9
4	"234104"	Nauczyciel upośledzonych umysłowo [oligofrenopedagog]	6
5	"713302"	Tynkarz	6
6	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	5
7	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	5
8	"348202"	Bibliotekarz	4,5
9	"741103"	Rozbieracz-wykrawacz	4,3333
10	"421102"	Kasjer handlowy	4,1111
11	"123501"	Kierownik działu zaopatrzenia i dystrybucji	4
12	"331105"	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	4
13	"421103"	Kasjer w przedsiębiorstwie	4
14	"313111"	Operator dźwięku	3
15	"342204"	Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	3
16	"913302"	Praczka	3
17	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	2,64
18	"512301"	Bufetowy [barman]	2,1818
19	"223904"	Logopeda	2
20	"322301"	Asystentka stomatologiczna	2
21	"322404"	Terapeuta zajęciowy	2
22	"342205"	Technik logistyk	2
23	"347503"	Instruktor odnowy biologicznej	2

24	"348101"	Archiwista zakładowy	2
25	"412104"	Fakturzystka	2
26	"422103"	Pracownik biura podróży	2
27	"422104"	Pracownik informacji turystycznej	2
28	"513902"	Pomoc farmaceutyczna	2
29	"725201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych [telemonter]	2
30	"915105"	Goniec	2

Wśród zawodów deficytowych znalazły się ponadto np. „pracownik administracyjny" (wartość współczynnika - 1,85), „rzeźnik-wędliniarz" (1,8), „psycholog" (1,5), „pracownik biurowy" (1,27), „pomoc kuchenna" (1,27), „sprzątaczka" (1,104).

Trzeba zauważyć, że tak skonstruowana metodologia badań nie oddaje faktycznego stanu zapotrzebowania na określone zawody oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Spora grupa zawodów, w których wystąpił deficyt zarejestrowanych osób bezrobotnych w stosunku do ofert pracy, nie wymaga posiadania specjalistycznych uprawnień i umiejętności do wykonywania danego zawodu, a wymagania pracodawców składających oferty są dość ogólnie ujmowane.

Zawody zrównoważone

Przeprowadzona analiza wykazała, że w 2009 roku spośród wszystkich zawodów, których dotyczyły badania lokalnego rynku pracy, 38 zawodów zakwalifikowano do grupy określanej mianem zrównoważonych tj. takich, dla których wartość wskaźnika intensywności deficytu/nadwyżki kształtuje się na poziomie 0,9 – ≤1,1.

Zawody zrównoważone w mieście Nowym Sączu w 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki zawodów
1	"412102"	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	1,04
2	"131301"	Kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie	1
3	"214102"	Architekt krajobrazu	1
4	"214204"	Inżynier budowy dróg	1
5	"214207"	Inżynier inżynierii środowiska – gospodarka wodna i hydrologia	1

6	"214208"	Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne	1
7	"222106"	Inżynier rybactwa	1
8	"232105"	Nauczyciel geografii	1
9	"233105"	Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	1
10	"241304"	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	1
11	"241910"	Specjalista analizy rynku	1
12	"244306"	Tłumacz tekstów	1
13	"311101"	Laborant chemiczny	1
14	"311103"	Technik analityk	1
15	"311104"	Technik geodeta	1
16	"311201"	Kosztorysant budowlany	1
17	"312102"	Technik informatyk	1
18	"321101"	Technik analityki medycznej	1
19	"322402"	Technik fizjoterapii	1
20	"342190"	Pozostali pośrednicy handlowi	1
21	"348201"	Asystent informacji naukowej [zawód szkolny: Technik informacji naukowej]	1
22	"412190"	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	1
23	"413301"	Dyspozytor transportu samochodowego	1
24	"413302"	Ekspedytor	1
25	"422201"	Recepcjonista	1
26	"512103"	Intendent	1
27	"512203"	Szef kuchni [kuchmistrz]	1
28	"515905"	Ratownik wodny	1
29	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	1
30	"721304"	Blacharz budowlany	1
31	"742207"	Stolarz meblowy	1
32	"743703"	Tapicer meblowy	1
33	"815401"	Aparatowy procesów chemicznych	1
34	"827201"	Operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego	1
35	"833313"	Operator żurawia jezdniowego	1
36	"915204"	Portier	1
37	"932111"	Pomoc krawiecka	1
38	"233201"	Nauczyciel przedszkola	0,9091

Zawody nadwyżkowe

Spośród 669 zawodów jakimi legitymowali się bezrobotni mieszkańcy miasta Nowego Sącza, bądź takich na które zostały zgłoszone oferty pracy, 489 to zawody nadwyżkowe, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosiła mniej niż 0,9.

Szczegółowej analizie poddano 30 zawodów nadwyżkowych o najwyższym stopniu nadwyżki. W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów nadwyżkowych, których wskaźnik intensywności deficytu był równy „0”, pominięto również zawody nadwyżkowe z grupy „pozostali…”.

Zawody nadwyżkowe w mieście Nowy Sącz w 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki zawodów
1	"241102"	Ekonomista	0,0102
2	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0213
3	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0217
4	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,0262
5	"741203"	Piekarz	0,0286
6	"213903"	Specjalista zastosowań informatyki	0,037
7	"724190"	Pozostali elektromechanicy	0,04
8	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	0,0408
9	"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0417
10	"311204"	Technik budownictwa	0,044
11	"247901"	Specjalista administracji publicznej	0,0469
12	"346104"	Pracownik socjalny	0,05
13	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,05
14	"512202"	Kucharz małej gastronomii	0,0533
15	"714103"	Malarz – tapeciarz	0,0556
16	"721303"	Blacharz samochodowy	0,0625
17	"214290"	Pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	0,0667
18	"214917"	Inżynier transportu [logistyk]	0,0714
19	"712102"	Murarz	0,0833
20	"233108"	Nauczyciel nauczania początkowego	0,0968
21	"721203"	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,1
22	"722304"	Tokarz	0,1
23	"722204"	Ślusarz	0,108
24	"232112"	Nauczyciel plastyki	0,1111
25	"712301"	Cieśla	0,1111
26	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1127
27	"311302"	Technik elektryk	0,1224
28	"214101"	Architekt	0,125
29	"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,125
30	"832201"	Kierowca autobusu	0,125

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie jest to stosunek zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według stanu na koniec danego okresu sprawozdawczego do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie według stanu na koniec tego samego okresu.

Na podstawie wielkości tego wskaźnika można określić udział poszczególnych zawodów w procesie generowania długotrwałego bezrobocia. Wartość wskaźnika może się zawierać w zakresie od „0" do „1", gdzie wartość równa „0" oznacza, że w danym zawodzie nie występują osoby długotrwale bezrobotne, natomiast „1" oznacza, że każda osoba zarejestrowana w danym zawodzie pozostaje bezrobotną powyżej 12 miesięcy

Badanie przeprowadzono wg czterocyfrowego kodu zawodu tj. wg tzw. „średnich grup zawodów".

W mieście Nowym Sączu wśród badanych 241 średnich grup zawodów znajduje się 13 zawodów o współczynniku równym „1" - tj. w pełni generujących długotrwałe bezrobocie, zalicza się do nich: „nauczyciele szkół wyższych", „kierownicy działów marketingu i sprzedaży", „kierownicy działów finansowych i administracyjnych", „plecionkarze, szczotkarze i pokrewni", „inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni", „monterzy sieci komunalnych", „operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni", „operatorzy urządzeń nadawczych i telekomunikacyjnych", „jubilerzy, złotnicy i pokrewni", „górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni", „robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach", „operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych", „operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich".

103 zawody uzyskały współczynnik równy „0" to znaczy, że w tylu zawodach nie występują osoby długotrwale bezrobotne. Pozostałe 125 zawodów w mniejszym lub większym stopniu generuje długotrwałe bezrobocie.

Wnioski

W 2009 roku w Sądeckim Urzędzie Pracy odnotowano 142 zawody deficytowe, 38 zrównoważonych i 489 nadwyżkowych. W badanym okresie nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych oraz noworejestrujących się (napływu). Stopa bezrobocia w końcu półrocza wyniosła 10,2%.

Wśród 4412 bezrobotnych zarejestrowanych w SUP w końcu 2009 roku 700 osób nie posiadało żadnego zawodu, tj. 15,8% ogółu. Najliczniej reprezentowanym zawodem był sprzedawca – 354 osoby, w dalszej kolejności asystent ekonomiczny - 146 i ślusarz -123.

Do Sądeckiego Urzędu Pracy w badanym okresie pracodawcy złożyli 2219 ofert pracy, tj. o 160 więcej niż w roku ubiegłym. Najwięcej dotyczyło zawodów: sprzedawca – 394, pracownik biurowy – 215, pracownik administracyjny – 104.

Niektóre z zawodów, wedle przyjętej metodologii badań, zakwalifikowane zostały jako deficytowe (dotyczy to m.in. stanowisk biurowych i administracyjnych, zawodów niewykwalifikowanych np. sprzątaczka, pomoc kuchenna), jednak należy zauważyć, że nie ma większych problemów w przypadku ich realizacji. Głównie z tego względu, że mogą je wykonywać osoby bez kierunkowego wykształcenia, specjalistycznego przygotowania, a w przypadku prostych prac fizycznych właściwie każdy.

Należy zauważyć również, że w przypadku niektórych ofert składanych do urzędu pomimo tego, że w ewidencji figurują osoby o wskazanych kwalifikacjach, występują kłopoty z ich realizacją. Powodem tych trudności lub niemożności obsadzenia wolnych miejsc pracy bywają najczęściej: stan zdrowia osób bezrobotnych, wiek, utrata bądź zdezaktualizowanie uprawnień i kwalifikacji zawodowych, niemożność przestawienia się na nowsze techniki prac na niektórych stanowiskach, długotrwałe bezrobocie lub przerwy w zatrudnieniu, a także brak zainteresowania do pracy w wyuczonym zawodzie.

Należy także zaznaczyć, że w związku z brakiem obowiązku zgłaszania ofert pracy przez pracodawców do urzędów pracy, nie trafiają do nich wszystkie oferty z lokalnego rynku. Wielu pracodawców decyduje się na rekrutację we własnym zakresie.

Rozpatrując powyższe uwagi podkreślić należy, że raport ten w pełni nie odzwierciedla rzeczywistej sytuacji, jaka ma miejsce na lokalnym rynku pracy w badanym zakresie.

Opracował:

Jarosław Gliński

pośrednik pracy

Nowy Sącz, dnia 09.03.2010r.